

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Mikola András ügyvéd által képviselt **Balkány Város Önkormányzata (4233 Balkány, Rákóczi u. 8.)** felperesnek - a dr. Jobbágy Krisztina ügyvéd által képviselt **Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 29.)** alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében - melybe a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Marjai Tibor ügyvéd által képviselt **felperesi beavatkozó** - a Fővárosi Bíróság 2007. május 17-én meghozott 30.G.41.483/2005/13. számú ítélete ellen az alperes 14. sorszámon előterjesztett fellebbezése és a felperes Pf/3. sorszámon benyújtott csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes kereseti kérelmét elutasítja. Az alperest az elsőfokú perköltség megfizetése alól mentesíti.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 846.000 (nyolcszáznegyvenhatezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A fellebbezési eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Módosított keresetében a felperes az alperessel 2004. szeptember 22-én játszótér kialakítására és park felújítására kötött támogatási szerződések megszegésével okozott kár megtérítése jogcímén 17.320.003 Ft és annak 2005. május 27-től a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest (Ptk. 318. § (1) bekezdés, 339. § (1) bekezdés).

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes kártérítési igénye azért megalapozatlan, mert a felperes a támogatási szerződésekben kötelezettséget vállalt a közbeszerzési törvény rendelkezéseinek szigorú betartására, és minthogy a felperes megbízottjaként eljáró beavatkozó nem vitásan megsértette a Kbt. 83. § (1)-(2) bekezdését, jogszerűen állt el a szerződésektől.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 17.320.003 Ft-ot, annak 2005. május 27-től a kifizetésig járó, a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott kamatát és 865.000 Ft + áfa perköltséget. Rendelkezése szerint a 900.000 Ft le nem rótt illetéket az állam viseli. Ítéletének indokolása szerint jelen perben alapvetően abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes elállása jogszerű volt-e. A támogatási szerződések VIII. fejezetének 1. bekezdés h) pontja az elállás jogát ahhoz köti, hogy a kedvezményezett megsérti a jogszabályokat, vagy különösen a SAPARD támogatást, és ezáltal sérti vagy sértheti az EU általános költségvetését vagy az EU által kezelt egyéb költségvetést. E rendelkezéshez képest az alperesnek kellett volna bizonyítania a perben, hogy milyen előbbi költségvetést vagy tervezetet sértett a felperes. Megállapítható az is, hogy a döntőbizottsági határozat szerint a beavatkozó azzal sértette meg a nyertes pályázó jogát, hogy azt csorbította, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás érdemét ez nem érintette. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes jogszerűtlenül gyakorolta elállási jogát, és ezért a Ptk. 318. § (1) bekezdése, valamint 339. §-a alapján köteles a keresettel egyező összegű kártérítés megfizetésére. A kamatról a Ptk. 301. §-a, a perköltségről pedig 78. § (1) bekezdés felhívásával rendelkezett.

Az ítélet elleni fellebbezésében az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Véleménye szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, mert azt az elsőfokú bíróság a vonatkozó jogszabályok figyelembe vétele nélkül hozta, ezen felül a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette a döntőbizottsági határozatok tartalmát, mert a jogerős határozatok egyértelműen azt állapították meg, hogy a felperes megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 83. § (1)-(2) bekezdéseit, a határozatok indokolásában pedig nem szerepeltek azok a mondatok, amelyekre csupán a felperes képviselője hivatkozott a döntőbizottsági meghallgatáson. Fenntartotta, hogy a támogatási szerződésektől a szerződéseknek és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően állt el. A támogatási szerződések VI. fejezete rögzítette a kedvezményezett közbeszerzési kötelezettséget, erre vonatkozó szerződéses kötelezettségvállalásokat. A felperes ezeket a szabályokat megszegte, a 117/2001. (VI. 30.) és 161/2003. (X. 13.) Korm. rendeletek rendelkezéseit is megsértette. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek nincs mérlegelési jogköre abban, hogy a kedvezményezett által elkövetett közbeszerzési jogszabálysértés milyen mértékű. A felperes az utóbb hivatkozott rendelet 7. cikk 4. pontja alapján és az előbbi rendelet F. mellékletének 5. pontja alapján szabálytalanságot követett el, ez pedig támogatásra nem jogosult költségek kifizetésére tett kísérletnek minősül, és ezzel sérti vagy sértheti a közösségi, illetve

hazai költségvetést. A bizonyítási eljárás során a köztudomásúnak ismert tényeket valószínűsíteni kell elfogadni. A költségvetési törvény tartalmazza a támogatásokra vonatkozó szabályokat, az alperesnek ezért nem kellett bizonyítania, hogy a felperes milyen költségvetést vagy tervezetet sértett. Megjegyezte, hogy ezt az elsőfokú bíróság még álláspontjának helyessége esetén sem róhatta volna a terhére, mert ennek a kötelezettségnek a teljesítésére egyszer sem szólította fel. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert ítéletéből egyáltalán nem lehet megállapítani, hogy milyen bizonyítékokra és jogszabályokra alapította döntését. Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (1) bekezdésében foglaltakkal szemben bizonyítást sem rendelt el, márpedig a kártérítési felelősség konjunktív feltételei a jelen esetben nem állnak fenn.

Csatlakozó fellebbezésében a felperes az ítélet részbeni megváltoztatásával az alperest a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Egyebekben az ítélet helybenhagyását kérte.

Fenntartotta, hogy a támogatási szerződések VIII. 1. h. pontja szerint az alperes akkor lett volna jogosult az elállásra, ha bizonyítja az ún. szabálytalanság elkövetését. Ennek három konjunktív feltételét rögzítették a szerződések, és ezek közül az alperes csak a jogsértés tényét bizonyította. Álláspontja szerint az alperes a felhívott jogszabályt tévesen értelmezi. A felperes a 117/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet F. melléklet 5. pontja szerinti szabálytalanságot nem követte el, mert a megállapodást nem sértette meg, ennek 2/e pontjával egyezően három ajánlatot kért. Az alperes a támogatási szerződés VI. fejezetét és VIII. fejezetének hivatkozott pontját is tévesen értelmezi. Ezek a rendelkezések ugyanis az általános és különös viszonyában állnak, a különös szerződési szabályokat pedig nem lehet kiterjesztően értelmezni. A késedelmi kamatra vonatkozó rendelkezés megváltoztatását a Ptk. 301/A. § (1) bekezdésének 2005. május 27-én hatályos szabálya szerint kérte.

A beavatkozó az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira utalt. Előadta, hogy a felperes csatlakozó fellebbezésnek nevezett beadványában előadott valamennyi hivatkozással egyetért.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés, csatlakozó fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

Az alperes fellebbezése alapos, míg a felperes csatlakozó fellebbezése megalapozatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó érdemi döntésével a következő indokok miatt nem értett egyet:

A peres felek SAPARD forrásból nyújtott támogatás folyósítására kötöttek 2004. szeptember 22-én két támogatási szerződést, szerződéskötésükre és megkötött szerződéseik tartalmára ezért nem a Ptk., hanem az erre a jogviszonyra irányadó 2003. évi LXXIII. törvény, a „Magyarország SAPARD terve 2000-2006”

kihirdetéséről szóló 53/2001. (VIII. 17.) FVM rendelet, továbbá a SAPARD tervben meghatározott agrár-és vidékfejlesztési célok támogatásáról szóló 72/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet volt az irányadó.

A 2003. évi LXXIII. törvény indokolása leszögezi, hogy a törvény egységes rendben szabályozza a támogatásokkal kapcsolatos állami feladatokat, a támogatások igénybevétele során létrejövő sajátos jogviszonyból következően az ügyfeleket és a hatóságot megillető jogokat és kötelezettségeket. A törvény 33. § (1) bekezdése szerint a pályázat kedvezményezettjével az MVH a támogatási szerződést írásban köti meg. A támogatás folyósítása hatályos szerződés alapján történik.

Az 53/2001. (VIII. 17.) FVM rendelet mellékletének 8.2.3. pontja tartalmazza, hogy a nemzeti szintű jogi és pénzügyi kötelezettségvállalást a pályázó és a SAPARD Hivatala - melynek a 81/2003. (VI. 7.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint általános jogutódja az alperes - között megkötendő támogatási szerződés biztosítja. A szerződés tartalmazza mindazon elemeket, amelyeket a magyar jogszabályok és az EU előírásai kötelezővé tesznek, így a beruházás legfontosabb adatait, a források felhasználásának ütemezését, a szerződő felek jogait és kötelezettségeit.

A 72/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet 1. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a támogatások pályázat útján igényelhetők, a támogatási szerződés megkötésére vonatkozó 13. § (1) bekezdése leszögezi azt is, hogy a SAPARD Hivatal a kedvezményezettrel a támogatási szerződést írásban köti meg, a támogatási szerződés kötelező tartalmi elemeit felsoroló (2) bekezdés pedig ilyenként határozza meg a támogatást nyújtó és a kedvezményezett jogaira és kötelezettségeire, illetve a szerződésszegés jogkövetkezményeire vonatkozó megállapodást.

A szerződő felek e jogszabályok alapján kötötték meg a támogatási szerződéseket, és a szerződés tartalmára vonatkozó előírások szerint határozták meg szerződéses jogaikat és kötelezettségeiket, valamint a szerződésszegés jogkövetkezményeit.

A támogatási szerződések VI. fejezet 1. pontjában a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a beruházás megvalósításával kapcsolatban szigorúan betartja a Kbt-t és a vonatkozó egyéb jogszabályokat. A 3. pont szerint a lefolytatott közbeszerzési eljárás szabályosságának megítéléséről az alperes saját hatáskörében jogosult dönteni. A 4. pontban a felperes elfogadta, hogy az alperes a közbeszerzési szabályok megsértése esetén is jogosult a szerződésszegés jogkövetkezményeit alkalmazni.

A szerződések VIII. fejezetében a szerződés megszűnése, megszüntetése címszó alatt rögzítették a szerződésszegés valamennyi jogkövetkezményét. E fejezet 1. pontjában határozták meg azokat az eseteket, amikor az alperes elállhatott a szerződéstől, a felsorolás m) pontja szerint az alperes akkor is jogosult erre, ha a felperes a szerződés bármely egyéb rendelkezését megsérti. A jogkövetkezmények között szerepel még a 2. pontban a támogatás folyósításának felfüggesztése, a szerződés- és jogszabályellenes állapot megszüntetése hiányában az alperes elállási jogának ismételt kikötése, a 3. pontban a szerződésszegés esetén alperes szabálytalanságkezelési eljárás lefolytatására vonatkozó jogosultsága, a 4. pontban az alperes elállása esetére kikötött felperest terhelő kamatfizetési kötelezettség meghatározása, míg az 5. pontban az alperesnek az a joga, hogy a jogosulatlannak ítélt költségek pénzügyi teljesítését elállása hiányában is megtagadhatja.

A perben nem volt vitás, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás során megsértette a Kbt. 83. § (1) és (2) bekezdését. Az alperes által indított közbeszerzési jogorvoslati eljárásokban hozott határozatok rendelkező részében foglaltak és indokolásában kifejtettek szerint ugyanis a felperes megbízásából eljáró beavatkozó a nyertes ajánlatnak a pénzügyi alkalmasság igazolására vonatkozó hiányait nem pótolta, és minthogy e hiánypótlási felhívás hiányában a nyertes ajánlatot nem lehetett jogszerűen érvénytelenné nyilvánítani, a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés tényének megállapításán kívül a nyertes ajánlat érvénytelenségét már nem állapíthatta meg.

A Közbeszerzési Döntőbizottság határozataiban megállapított jogszabálysértés a támogatási szerződések VI. fejezetében vállalt kötelezettségek megszegésének minősült, ennek jogkövetkezményeként pedig az alperes a VI. fejezett 4. pontja és VIII. fejezet 1. m) pontja alapján gyakorolhatta elállási jogát. Az alperes a VIII. fejezet 3. pontja szerint lefolytatott szabálytalanságkezelési eljárásban a közbeszerzési szabályok megsértésének tényére utalva állapította meg a szerződésszegés tényét, elállási jogát ugyanakkor a VIII. fejezet 1. h) pontjának felhívásával gyakorolta. Tekintettel azonban arra, hogy a perbeli támogatási szerződésekre irányadó jogszabályok és a szerződések sem kötötték kötelező alaki vagy tartalmi feltételekhez az elállási nyilatkozat megtételét és hatályát, a szerződésszegés ténye és ennek szerződésben kikötött jogkövetkezménye alapján jogszerűen gyakorolt alperesi elállás a szerződéseket megszüntette, és a felperes nem jogosult a támogatások folyósítására.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles megfizetni az alperes képviselőjével első- és másodfokon felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerint megállapított, áfával növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltséget. A felperes illetékmentessége miatt az eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2007. november 13.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hóbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: